

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 380—
pol leta . . . „ 180—
četrti leta . . . „ 90—
za mesec . . . „ 30—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 480—
pol leta . . . „ 240—
četrti leta . . . „ 120—
za mesec . . . „ 40—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarje
četrtletno . . . 2 dolarja

Novi naročniki naj pošljajo
naročnino po nakaznici.

Oglaš: se zaračunajo po
porabljenem prostoru in sicer
1 mm visok ter 55 mm
širok prostor za cca 2 K
za večkrat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 61.
Telefon šte. 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1.60 K.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Poslanec Brandner za pravice koroških in primorskih beguncev.

Beograd, 2. junija. (Izv.) Današnja seja konstituante se je pričela 4. popoldne. Udeležili so se je tudi muslimanski poslanci in oba muslimanska ministra, ker je bil dosežen med tem časom z vlado sporazum. Finančni minister dr. Kosta Komandur odgovarja na vprašanje poslanca Brandnerja, ki vpraša, če je vlada volina podpirati koroške in primorske begunce v isti meri kakor podpira ruske begunce, da je vlada ne samo volina, nego da je že do sedaj podpirali vse begunce naše narodnosti, kateri so se zatekli v našo državo, bilo to vsled terorja italijanskih ali nemških fašistov. Dosedaj je vlada dala pomoč koroškim in primorskim beguncem v treh obdobjih: 1. 500.000, 2. 5 milijonov in 3. 2 miliona dinarjev, vsega skupaj 7 milijonov 500.000 dinarjev. Razum tega je bilo veliko število omenjenih beguncev sprejeto v državno

službo. G. minister je naglašal, da je bil očitek poslanca Brandnerja, da vlada pomaga samo ruskim beguncem in da našim ne gre na roko, neosnovan. Dvomi o tem, da bi se komu namenoma ne dala podpora, ako je bil upravičen sprejemati jo ali pa se je zgodil morda kak poseben slučaj. Poslanec Brandner se z odgovorom finančnega ministra ne zadovolji, ker se znesek, ki je bil dan na razpolago koroškim in primorskim beguncem, niti od daleč ne da primerjati z zneskom, ki so ga prejeli ruski begunci, katerim se je doslej izplačalo 33 milijonov dinarjev, in se jim podpora tudi zanašala izplačala, dočim se je urad za zaščito beguncev v Ljubljani moral opustiti. Poslanec vstaja pri tem, da je postopanje z begunci v primeru z ruskimi begunci pristransko in je vložil glede te stvari obširno interpelacijo.

III. oddelek ustavnega načrta sprejet. Burni protesti opozicije.

Po tej interpelaciji se je nadaljevala debata o tretjem delu ustave. Govorili so večinoma zemljovalniki, izmed slovenskih poslancev sta govorila Stanovnik SLS in Drogenik SKS. Poslednji se je to pot izvil tudi na kapitaliste. Ker je bilo priglasenih še 24 govornikov in so se novi govorniki še vedno priključali, se je sklenilo, da se debata prekine in se preide na glasovanje. Ta sklep je opozicija sprejela z burnim hrupom, tako da izvestelci ustavnega odbora Demetrovič ni mogel skoro čitati posameznih členov III. oddelka. Glasovalo se je člen za členom. Ko je bil odglasovan člen 42, glede agrarne reforme, so komunisti in zemljovalniki med burnimi vzkliki in protesti zapustili dvorano. Spriceti so bili vsi člani III. oddelka ustave o socialnih in ekonomskih odredbah. Poslanec Pariš je bil za 3 dni izključen iz seje, ker je delal neprestano nemire in vpil, da je ustava kupljena. Seja je bila zaključena ob 8. uri zvečer. Prihodnja seja se vrši jutri ob 9. uri popoldne. Na dnevnem redu je debata o IV. delu ustave: državne oblasti.

Vladna kupčija sklenjena. Kriza Pašićevega kabineta rešena. Muslimanska ministra ostaneta. Cena 60 milijonov dinarjev.

Beograd, 2. junija. (Izv.) Kriza Pašićevega kabineta je zopet rešena. Muslimanska ministra Spaho in Karamehmedović sta preklecala ostavko, ker je bil dosežen z vlado sporazum, na podlagi katerega se vlada zavezuje izplačati čimprej odkupnino zemlje, kakor je bilo dogovorjeno v marcu t. l. Drugi obrok v znesku 60 milijonov dinarjev se bo izplačal tekom tega tedna, ostala svota pa do končnega glasovanja o ustavi.

Beograd, 2. junija. (Izv.) Danes popoldan se je vršila seja ministrskega sveta, kateri sta prisostvovala tudi ministri dr. Spaho in dr. Karamehmedović. Razpravljalo se je o podani ostavki imenovanil dveh ministrov. Ministrski predsednik Pašić je naglašal, da naj bi oba ministra svojo ostavko preklecala. Ministra sta izjavila, da hočeta o tem

Vojaška konvencija med Jugoslavijo in Romunijo.

Zunanji minister Take Jonescu pride v Beograd.

Beograd, 2. junija. (Izv.) Med našo državo in Rumunsko se vrše dogovori radi sklenitve vojaške konvencije, slične oni kot jo ima naša država s Češkoslovaško. Prihod rumunskega zunanjega ministra Jonescu v Beograd je v zvezi s to novo vojaško konvencijo. Pogajanj za definitivno sklenitev konvencije

Skupen nastop Jugoslavije in Grške proti Albaniji.

Atene, 2. junija. Kakor se poroča, sta se Grčija in Jugoslavija sporazumeli, da podvzameta pri albanski vladi korake, da se končajo izživljanja v Spodnjem Epiru. Ako Albanija

se bo udeležil tudi češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš. Pariz, 1. junija. Kakor poroča »Journal des Debats«, pride romunski minister zunanjih poslov Take Jonescu koncem tega tedna v Beograd, kjer se bo razgovarjal z jugoslovenskimi državniki

ja vztraja pri svojem nadaljnjem postopanju, bosta Grčija in Jugoslavija ukrenili vse potrebno, da odpo moreta ogroženemu prebivalstvu

NAPETA SEJA USTAVNEGA ODBORA.

Beograd, 2. junija. (Izv.) Iz ustavnega odbora. Na današnji dopoldanski seji ustavnega odbora je bila vladna stranka v manjšini, ker niso bili zastopani muslimani. Zategadelj se ni vršilo glasovanje o fiksiranju minimuma in maksimuma zemlje, kar naj bi bilo prišlo na zahtevo opozicije v ustavo kot direktiva zakonodajstva, se vsled tega člani opozicije med velikim ogorčenjem odšli.

VLADNE KUPČIJE.

Beograd, 2. junija. (Izv.) Vlada nadaljuje pogajanja z muslimanskimi poslanci iz južne Srbije: Dosedaj ni prišlo še do nobenega sporazuma. Dementiralo se vidi, da bi se Korošev klub pogajal za vstop v vlado. O vstopu v vlado ni govora, ker stoji Jugoslovanski klub na strogo avtonomističnem stališču, dočim je sedanji ustavni načrt centralističen.

JOCA JOVANOVIČ PREVZEL POSLE PROMETNEGA MINISTRTVA.

Zagreb, 2. junija. »Riječ« doznava iz Beograda, da je bila ostavka dr. Velizarja Jankovića vzeta na znanje in da bo posle prometnega ministristva vodil minister za javna dela Joca Jovanović.

VPRAŠANJE PARIŠKEGA POSLANIKA.

Beograd, 2. junija. (Izv.) Vprašanje našega poslanika v Parizu bo v nekaj dneh rešeno. V poštev za to mesto bi prišli Mate Bosković, bivši naš poslanik v Zofiji in Petrogradu Miloslav Spalajković in dr. Velizar Janković, ki pa je baje to mesto odklonil.

NEENOTNOST V DEMOKRATSKEM KLUBU.

Beograd, 2. junija. (Izv.) Danes se je vršila seja demokratskega kluba, na kateri se je razpravljalo o III. oddelku ustavnega načrta. Večina članov je odločena, da glasuje »za«. Nekaj klubovih članov iz Vojvodine se tozadevno še ni odločilo, vendar bodo podali na prihodnji seji svojo izjavo, za ali proti. Tudi radikalni klub je imel danes sejo, na kateri se je razpravljalo o politični situaciji.

FRANCOSKI LIST ZA MEJNO ČRTO DRAVE.

Pariz, 2. junija. (Izv.) »Information« razpravlja o priključitvenem gibanju v Avstriji in eventualni intervenciji Jugoslavije. V zvezi s tem je glasom časopisnih vesti želja jugoslovanske delegacije, ki jo je ta delegacija predložila komisiji za določitev mej, da se naj prizna državna črta kot strategična črta. »Information« utemeljuje to jugoslovansko zahtevo s tem, da Jugoslavija nikakor ne sme dopustiti, da bi bila vsled priključitve Avstrije k Nemčiji v svojih mejah ogrožena.

DEMISIJA DR. MAYERJEVEGA KABINETA SPREJETA.

Dunaj, 2. junija. (Izv.) Glavni odsek je imel danes sejo, na kateri se je vzela demisijska dr. Mayerjevega kabineta na znanje. Poslanec dr. Seidel je v imenu krščansko-socialne stranke naglašal, da je treba vladno krizo prej ko mogoče odstraniti, pri čemer je treba na vsak način stopiti v dogovore z zveznimi deželami.

Dunaj, 2. junija. (Izv.) Z veliko napetostjo se pričakuje izida pogajanj med krščanskimi socialisti in zastopniki zveznih dežel, ki se bo vršilo jutri. Merodajni vodilni politiki so mnenja, da se mora kriza čimprej odstraniti, ker to zahteva že neugodni finančni položaj avstrije. Krizo bi pa bilo le takrat mogoče odstraniti, če se poudri vrše dogovori z zastopniki zveznih dežel, ki bi naj dali jamstvo za preprečitev priključitve, brez katerega jamstva bi pač noben politik ne hotel prevzeti vladnega krmila.

OBSEDNO STANJE V CELI ITALIJI.

Rim, 2. junija. (Izv.) Vsed izbruhla stavke državnih uradnikov se je danes v celi Italiji razglasilo obsedno stanje.

Pariz in London.

Kar naenkrat so se pojavila v javnosti za našo državo razna mednarodna vprašanja. Med temi v prvi vrsti Koroško.

Kot odločen faktor stopa pri tem na plan seveda vrhovni svet — oziroma pariska in londonska vlada. In če hočemo pregledati, kako stoje v resnici naše zahteve, si moramo najprej ogledati v kakšnem razmerju živita danes med seboj London in Pariz. Ali sta si edina in bi mogli tore upati na njuno soglasje v našem problemu, ali ne.

Nista si edina. Nasprotno, med Francijo in Anglijo obstoji prav sedaj ostro, le s silo prikrivano nasprotje.

Veliki antantni problem je vprašanje nemške odškodnine. A o tem vprašanju zavzema Pariz čisto drugačno stališče kakor pa London.

Francija je izčrpana, opustošena pokrajina in upa na svojo rešitev samo tako, če ji Nemčija popolnoma izplača predpisano vojno odškodnino. V francoskem državnu proračunu so zneski nemške vojne odškodnine najvažnejša postavka.

Ne tako Angleži. Angleškemu parlamentu je vlada predložila budget, v katerem se dohodki iz nemške vojne odškodnine sploh ne omenjajo. Anglež je realen trgovec in ne računa z nesigurnimi postavkami. Uplivni angleški državni mož g. Keynes je n. pr. v nekem govoru, ki ga je imel v Kölnu pred Nemci, dejal, da Anglija sploh ne misli na to, da bi Nemčija izplačala vso vojno odškodnino.

Iz tega različnega naziranja sledi tudi različna politika.

Francija zahteva nemško zlato in pričakuje samo v tem zlato svojo sanacijo. To zlato je treba dobiti za vsako ceno: s silo, z okupacijo makar cele Nemčije, vzeti v svoje roke vso nemško upravo če ne gre drugače itd.

Anglija je temu nasprotna. Londonu je ideal obnove trgovine in zato je treba urelenih, stalnih političnih razmer in odprave militarizma.

Antantne čete zasedejo Gornjo Šlezijo.

Boji med Poljaki in Nemci trajajo.

Varšava, 2. junija. Z vstaškega ozemlja javljajo več uspešnih napadov Nemcev proti fronti upornikov. Po najnovejših vesteh so francoske čete že začele zasedati nevtralne meje.

Opole, 2. jun. Danes je došel v

Velke Strelce angleški batalion, ne la bi bil zadet na kak odpr. V. V okrožjih Križne in Olešno in v ostalih okrožjih je položaj bistveno neizpremenjen. Ribare severno od Kozel so morali Nemci na pritisk poljskih vstašev izprazniti.

BOLGARSKO - TURŠKA ZVEZA PROTI GRČIJI IN SRBIJI?

Beograd, 2. junija. Agenti angorške vlade in mladoturskega komiteja v Carigradu so se sestali v Sofiji z zastopniki bivše bolgarsko - makedonske organizacije. Stroške za te sestanke, kakor tudi za vse druge tozadevne potrebe bo krila angorška vlada. Osrednji sedež organizacije je Ženeva, Ahmed Agaier pa je agent za vzdrževanje zveze med organizacijo in posameznimi agenti. Načrt organizacije obstaja v tem, da se najprej obračuna z Grško, nato pa da se započne z akcijo proti Srbiji.

DUNAJSKA DUHOVŠČINA IZSTOPA IZ KATOLIŠKE CERKVE.

Dunaj, 2. junija. (Izv.) Med tukajšnje katoliško duhovščino se je pričelo močno gibanje za izstop iz katoliške cerkve. Kakor doznava naš dopisnik, se je izstop duhovnikov pričel v najbližjih krogih kardinala in knezoškofa dr. Pilfela, ki so utemeljili svoj izstop s tem, da s sedanjo plačo 2000—3000 avstr. kron nikakor ne morejo izhajati. Mnogo duhovnikov je vstopilo v razna zasebna podjetja ali pa so nastavljeni pri raznih trgovcih kot uradniki, mnogo se jih je pa takoj po izstopu oženilo.

JUŽNOAMERIŠKE DRŽAVE IZSTOPIJO IZ ZVEZE NARODOV.

Newyork, 2. junija. (Izv.) Kakor poroča »Newyork Herald«, nameravajo južnoameriške države izstopiti iz zveze narodov ter se priključiti od predsednika Hardinga nameravani zvezi. Tozadevno so se že opetovano vršila posvetovanja med diplomati posameznih držav južno in srednje Amerike. Državi Nikaragua in Urugvaj sta se za izstop že definitivno odločile.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

2. junija.

Zagreb: Devize: Berlin 210—211, Budimpešta 46—50, Italija 695—699, London 517.50—520, Newyork (kabel) 131.25—132, Newyork (ček) 129.50—130, Pariz 1105—1110, Praga 193—193.50, Svica 2320—2360, Dunaj 22—22.50. Valute: dolarji 127—128.75, avstrijske krone 22.50—0, češkoslovaške krone 190—0, funti 500—0, francoski franki 1090—1100, marke 212—218, leji 218—220.

Zagreb: Elektri: Banka za Primorje 0—830, Jadranska banka 1880—1900, Jugoslovanska banka 420—425, Ljubljanska kredita 0—900, Slovenska eskompta banka 620—625, Prastredona 5050—5100, Rileška pučka (ni notirala), Narodna banka 550—560.

Beograd: Valute: Dolarji 32.50—32.75, franc. franki 272—272.50, lire 170—172, rum. leji 55.50—55.75, marke 53.50—54, češke krone 47—47.50, bulg. levi 48.50—49, avstr. krone 5.75—5.80, napoleonidori 110—111. Devize: London 129—129.50, Pariz 273—274, Ženeva 570—575, Dunaj 5.55—5.60, Berlin 52.75—53, Milan 173.50—174.

Curti: Berlin 897.50, Newyork 509, London 2222, Pariz 4785, Milan 3010, Praga 835, Budimpešta 235, Zagreb 430, Varšava 0.55, Dunaj 1.25 in pol.

Dunaj: Dolarji 597—601, marke 911—950, funti 2320—2340, franc. franki 5030—5070, lire 3155—3175, dinarji 1782—1802, poljske marke 8725—8925, švic. franki 10525—10575, češke krone 875.50—881.50. Praga: Marke 108.25, švic. franki 1198.50, lire 358, franc. franki 577.50, funti 2.55, dolarji 6725, dinarji 201, avstr. krone 10.95, poljske marke 0.20.

Za socialne in ekonomske pravice proletarijata.

Govor nar. poslanca Iv. Deržića v skupščini.

(Konec.)

Še drugo vprašanje je, ki je tukaj popolnoma izostalo: to je vprašanje združevanja našega jugoslovanskega kapitala. Tudi o tem ni niti besedice v tako zvanih socialno - ekonomskih odredbah. Moje mišljenje je, da za naš narod ni dovolj, če smo se potem najhujših žrtev zlasti srbskega dela našega naroda politično kolikor toliko osamosvojili, ako se nismo osvobodili tudi gospodarsko. Kajti kaj nam pomaga, če tako lepa politična svoboda, če smo pa v gospodarskem oziru sužnji bodisi francoskega, angleškega ali pa ameriškega kapitala? Zato je bilo neobhodno potrebno, da bi bili ustavotvorci zagarantirali ekonomsko svobodo jugoslovanskega ljudstva v posebnem členu v ustavi, kjer bi se poudarilo, da je za ekonomsko osamosvojitve našega ljudstva neobhodno potrebno, da se naš domači kapital, kolikor ga imamo, pod kontrolo ljudstva koncentrirajo, da bi se proti zaslužnjavi našega ljudstva po tujem kapitalu.

Tudi tega večinske stranke niso sprejele v ustavni načrt, ker gre to proti interesom meščanskih in kapitalističnih strank, ker bi bilo na ta način neobhodno potrebno, da se nižje delavstvo usposobi za pravično delo v dobrobit ljudstva in za pravilno kontrolo onih, ki imajo vladno nad ljudstvom v svojih rokah.

S tega vidika presojamo mi narodni socialisti tako zvano veliko delo, ki ga je izvršil ustavni odbor po iniciativi in navodilih sedanje vlade. Predlagali so se razni predlogi in amandamenti. Ena izmed vladajočih strank je potom svojih slovenskih listov našla za neobhodno potrebno, da udari po narodnih socialistih in jim reče, da so samo kričalci, da pa stvarno nismo predložili niti enega predloga in niti enega amandamenta. Jaz to tej stranki in temu listu mirne duše prepuščam, ker ti ljudje natančno vedo, da so nam po § 56. poslovnika, če se ne motim, zavezali usta, da nimamo pravice predlagati amandementov in staviti predloge, ker nimamo deset podpisov svojih somišljenikov poslancev.

Predloge, ki sta jih stavila Jugoslovanski in socialdemokratski klub, je vladna večina skoro popolnoma zavrnila. Če jima je vrgla prsni sladkorček, to še ni nikakoli zaslug. Tudi je vladna večina odbila eno črko, katero je predlagal, če se ne motim, zastopnik zemljoradniškega kluba g. Lazić. Ta je predlagal, da naj se pri onem famoznem členu, ki govori o saobračanju, ustavi med besedi »opšti« in »državni« še besedica »in«. Tudi to je vladna večina odbila. Dobro vem, zakaj. Ta gospoda si namreč misli: če se bo člen 35. glasil: »Država se stara o graditvi in održavanju svih saobračajnih sredstava gde god to opšti i državni interesi zahtevaju.« potem smo si zaprli vrata za razne bodoče železniške proge, ki bi bile morebiti potrebne, da služijo gotovim ljudem v gotove svrhe. Kajti če bi bil vmes nesrečni »in«, bi se dalo proti temu protestirati. Tukaj bo pa morebiti večinska stranka, ki bo imela vladno v rokah, kratko malo rekla, da je proga iz Beograda preko Vrška na Osijek, iz Osijeka v Sisk in iz Siska morebiti v Dubrovnik državna potreba. Samo po sebi umnevno se bo ta proga zgradila, posebno če bo kak prijatelj imel tu kako tovarno, in bo lahko potem tudi še dobival refakcije. To je čisto oni princip, ki ga je imela prej Avstro-Ogrska, ki se ni ozirala na gospodarske in ljudske potrebe posameznih pokrajin, ampak predvsem na tako zvane državne interese, ki so obstojali v tem, da se je delalo samo za Madžare in Nemce. Jaz s tem nikakor nočem reči, da se bi v naši državi nekako olemensko vladalo, ampak opozarjam samo na to, da se je s tem dalo meščanskim strankam popolnoma prosto, da proglašajo v gospodarskem oziru še tako slabo železnico za državno potrebo in da bo delavsko jugoslovansko ljudstvo radi te železnice plačevalo morebiti velike milijarde leta in leta.

Drugi predlogi in amandamenti so bili stavljeni od Jugoslovanskega kluba, ki si je v zadnjem času nadel neko masko socializma. Ti predlogi so bili kolikor toliko popolnoma odklonjeni. Zaradi tega je prvi govornik tega kluba razvil tu v zbornici svoje krščansko - socialistično stališče, pobliž člene III. od-

delka in razvil nekak katoliški komunizem. Jaz bi mu bil kot socialist tako rad ploskal, če bi ne bil uverjen, da je bilo to samo pro forma, da on kot zastopnik skrajne levice v tej stranki lahko reče, da je delal in da dela za socialistično pravico med jugoslovanskim ljudstvom.

Jaz se strinjam s pretežnim delom izvajani prvega govornika Jugoslovanskega kluba. Toda grehu je sledila takoj tudi kazen. Drugi govornik Jugoslovanskega kluba je namreč pokazal pravo barvo faktičnega dela te stranke. (Medklci: »Roškar!«) Jaz bi bil želel, da bi bil rajši nastopil kdo drugi, ne v interesu te stranke, ampak v interesu slovenskega dela jugoslovanskega naroda. Kajti mi smo poznali reakcionarce in tudi prejšnje kmetijske bahače, toda ti časi so minuli in se ne vrnejo nikdar več.

Interesanten je bil tudi včerajšnji dan, ko sta govorila zastopnika druge konfesionalne stranke: zastopnika muslimanskega kluba. Dopoldne je govoril zastopnik muslimanskega kluba nekako po receptu prvega govornika Jugoslovanskega kluba in je kolikor mogoče zagovarjal socialno pravično ureditev naše države. Veliko njegovih izjav in je bilo popolnoma pravičnih. Tudi jaz nikakor ne odbravam tega, da so se godile krivice našim bratom muslimanske vere takoj po prevratu. Toda postaviti se na stališče in reči: mi smo muslimani in drugega nič, to tudi meni ne imponira. Če bomo mi rekli: mi smo katoličani, mi pravoslavni, mi pa muslimani, potem bi predlagal amandament za prvi del, naj se Jugoslovanski klub sporazume z muslimanskim klubom in naj zahtevata kot pogoji, da stopi jutri Jugoslovanski klub v vladno, naj se imenuje država: »Država jugoslovanska klub postavita na popolnoma in muslimanov.«

Proti večeru je pa govoril zopet prvi zastopnik... Podpredsednik dr. Hranica: Gospodine govornice, dovoljavam si Vas opozoriti, da imate samo još dve minute.

Poslanec Ivan Deržić: Gospod predsednik, jaz tudi predstavljam skupino, skupino narodnih socialistov. Sicer pa mislim, da bom kmalu končal. — Proti večeru je torej nastopil zopet prvi zastopnik muslimanskega kluba in je z vso energijo in skoro z istimi besedami kakor poprej drugi zastopnik Jugoslovanskega kluba branil pravo begov in ag do one zemlje, katero jim je dal potom sultana Alaha, da so lahko imeli skozi stoletja in stoletja jugoslovansko rajo pravoslavne, katoliške in muslimanske vere v svojih kremenjih.

Če ta zastopnik reče, da pod nobenim pogojem ne pristavi, da bi se zemlja odvezla brez odškodnine, mu dam jaz do gotove mere prav. Toda ta klub čeni danes to zemljo po sedanjih cenah, ko so njegovi ljudje sopomagali, da so se te cene proti interesom jugoslovanskega ljudstva pri nas tako povzdignile. Tega pa muslimanski klub ne sme zahtevati, da bi mu danes jugoslovansko ljudstvo plačevalo dve in pol milijarde dinarjev za ona veleposvestva, katero so dobili begi in agi od Alaha potom sultana za trpinčenje našega ljudstva. (Ogorčeni vzdiki in ugovori pri poslancih muslimanskega kluba.) Tudi mi imamo katoliške grofe, ki jih je poslal k nam avstrijski cesar v imenu katolicizma. Toda ti katoliški grofi nimajo teh pravic. Ravno tako so poslali muslimanske grofe Alahi. (Velik nemir. Ugovori pri muslimanih.)

Gospodje! Če se dva konfesionalna kluba postavita na popolnoma isto stališče, mene to prav nič ne vznemirja. Kajti čisto gotovo je, da imata ta dva konfesionalna kluba gotovo določeno pot, po kateri morata hoditi brez ozira na interese onega ljudstva, ki pripada tej veri. To sta dokazala oba kluba po svojih govornikih. Prvi govornik muslimanskega kluba se je celo pritoževal, da so bile druge kapitalistične stranke v Bosni in Hercegovini tako nekulturne in nehumane, da niso sprejele niti zastopnika muslimanov v upravne svete bosansko-hercegovskih bank. To je po mojem mnenju kulminacija vseh onih »krivic«, ki se sedaj dogajajo zastopnikom fevdalnih veleposvestev muslimanske vere, kakor je tudi »krivica« proti veleposvestvom, katere poslednje katoliške cerkev, da mogoče tudi glavni predstavniki te vere niso prišli pri nacionalizaciji naših bank v upravne svete.

Pri nas imamo nebroj primerov, da je bila stranka, ki poudarja, da je socialistična, prva, ki je pokazala svoj socializem na poseben način v praksi, in sicer takrat, ko je pripomogla do delne nacionalizacije Tr-

boveljske premogokopne družbe. Najprej je povišala cene premoga za celo državo, tako da plačuje sedaj država mesečno približno 15 milijonov več, potem pa je družbo deloma nacionalizirala in izposlovala, da smo mi Slovenci — ne kot narod, ampak samo slovenski kapitalisti — dobili štiri mesta upravnih svetnikov in par tisoč delnic, dočim čifutska gospoda iz Pešte in Dunaja še naprej odira in kraljuje v našem najvažnejšem premogokopnem podjetju, in trboveljskih rudnikih. To je delo tiste socialistične stranke, ki je snatrala za potrebno, da nameče peska v oči slovenskemu delavskemu ljudstvu, ki je pa imela to smolo, da je prvega govornika takoj zopet desaviral drugi govornik in tako delal pokoro za grehe, katere je napravil prejšnji govornik.

S tem sem se, mislim, kolikor je bilo mogoče v tako kratkem času, ozrl na vse te predloge in na vsa posamezna utemeljevanja, ki so se čula ob priliki debate o tretjem oddelku ustavnega načrta. Naše globoko prepričanje je, da ta III. oddelek ne bo prinesel sreče ne jugoslovanskemu ljudstvu, še manj pa oni stranki, ki bo ta III. oddelek sprejela. Prepričan sem, da bo naše jugoslovansko delavsko ljudstvo, ko se bo po sprejetju tega III. oddelka na lastne oči, prepričalo, da so zastopniki, ki pravijo, da so zastopniki jugoslovanskega ljudstva, stali na kapitalističnem stališču in da hočejo to jugoslovansko ljudstvo oporoti naravnega bogastva in to bogastvo rezervirati samo za gotove skupine, da bo jugoslovansko delavsko ljudstvo obračunalo s to večino, ki bo po lastni izjavi sprejela ta tretji oddelek iz same ljubezni do tega jugoslovanskega ljudstva. — Čim hitreje se ta proces izvrši, toliko bolje bo za naš jugoslovanski narod. Prepričan sem, da bodo že prve volitve po novem državnozbornem redu prinesle obračun s to vladno večino, ki hoče gospodarsko direktno uničiti jugoslovanskega delavca in malega človeka. (Odobranje.)

Radićevsko gibanje na Štajerskem.

(Od Sotle.)

S preko Sotle se širi po obmejnih Štajerskih sodnih okraih močno radićevsko gibanje. Zlasti so prizadeti sodni okraji: Kozje, Šmarje in Rogatec. Segajo pa tudi dalje, na dravsko polje in celo v Slovenske gorice. Agitatorji so predvsem Hrvati, ki prihajajo pod najrazličnejšimi naslovi čez mejo. V vlakih, po gostilnah itd. imajo neprestano priliko, da poslušajo radićevske debate, katere vodi popotni Hrvat. Včasih zadeneš tudi na komunistične govornike. Tako na primer je nedavno v kujevi, v katerem sem se vozil, neki Hrvat »od preka« držal predavanje o Leninu, katerega je imenoval s ponosom »drugega Mohameda«. Često se pa zlije eno z drugim, da začetkom ne veš, koga imaš pred sabo, kajti glavne točke evangelija: nobenih davkov, nobenega vojaštva, tudi gospoda mora delati, ljudstvo naj vlada — so skupne obema in kdo bi se z njimi ne strinjal!

Podlaga za radićevsko agitacijo po teh krajih je ugodna. Mnogo živi tukaj Hrvatov, ki so se že stalno tukaj naselili in ki so seveda dovzetni za novi evangelij in njegovi prvi plonirji. Dalje podpirajo to gibanje vsi bivši »Štajercijanci« in teh je mnogo. To so premožni, med ljudstvom uplivni ljudje, ki žive med ljudstvom od nekaj in dobro poznajo razmere — krčmarji, trgovci, podjetniki, večji posestniki itd. Tem ljudem je težko priti v okom, ker imajo že samo na sebi v deželi močno in zavarovano stališče, zlasti pa, ker so se previdno spravili pod strehe različnih drugih slovenskih strank. Eden je demokrat, drugi samostojec, tretji pristaš slovenske ljudske stranke ali pa tudi socialistične stranke. Samo narodno-socialistična nima menda zanje nič privlačnega. V srcu je ostal nemški Štajercijanec, kakor je bil, politično dela za Radićevce, na videz je pa pristaš te ali one slovenske stranke, ki ga krije.

V ilustracijo povem sledeči slučaj:

Nekje je mož, ki je velik in močan v svoj okolici, a njegova hiša je dobro zaščena z dobrnimi tega sveta. Kot tak je bil poprele seveda odlični bojevniki za ideje rankega »Štajerca«, katere je širil po celi okolici. Sedaj je seveda, kakor vsi drugi ljudje te vrste. Radićevce. Pri občinskih volitvah je stal na listi SLS. Radićevsko gibanje seveda ni ostalo prikrito činiteljem, ki morajo skrbeti za blagor domovine.

Pravijo, da sedaj vladalo pri nas »policaidemokratija« in ti so se tudi lotili zadeve po svoji metodi. Poslali so v dotični kraj nekega dektiva, Izbrali so gotovo sretnega in razumnega moža za tako važno nalogo, ki se je spravil na delo zelo praktično. Šel je naravnost k gori navedenemu gospodu, živel pri njem nekaj dni, godilo se mu naibže ni slabo, potem je pa zopet odšel, da poroča njim, ki so ga poslali. Kako je poročal, ne ve nihče, ker to je uradna skrivnost. Vsekakor je pa moralo biti poročilo tako važno, da je kmalu potem prišel zelo visok gospod proučevati radićevščino. Šel je naravnost v dotično hišo, živel v nji par tednov, vozil se je okrog z avtomobilom na izprehod, drugače so pa v hiši cvrli in pekli. Ko je tako do dobrega spoznal Radićevo gibanje, je odšel, Mogoče, da na podlagi njegovega poročila pride preskuvati zadevo še kakšen minister.

Gospodarstvo.

IZGLEDI NAŠE ŽETVI IN NAŠA VALUTA.

Zopet se bližamo žetvi, in kakor vsa znamenja kažejo, dobri žetvi. Kakor lanskega leta o tem času, pričakujejo mnogi, da bo posledica dobre žetve zboljšanje naše valute. Kdor tako računa, se po našem mnenju vara, vara tako, ako ne še bolj, kakor so se varali vsi oni, ki so lanskega leta pričakovali tak uspeh žetve. Res je le, da se je lanskega leta pod utisom pretiranih podatkov o naši žetvi v zvezi s čimnjenico, da je finančni minister vrzel na denarni trg množico deviz, naša krona, ki je notirala proti francoskemu franku 10:1, za nekoliko dni celo 12:1, poskočila tako, da je notirala 6:1; a to ni trajalo dolgo in to sicer le tako dolgo, da je naša lanska žetev daleč zaostajala za dotičnimi trditvami merodajnih mest ter tako dolgo, dokler so pokupili spekulant devize vržene na denarni trg. Kurz kroge je začel kmalu in konstantno padati ter je dosegel v jeseni proti franku razmerje 9:1, a danes stoji zopet 11:1. To je dokaz, da se valuta ene države ne da dvigniti z umetnimi sredstvi. Le izvoz domače nadpordukcije in kolikor mogoče omejen uvoz nepotrebnega inozemskega blaga, zamore zboljšati domačo valuto. Na tem mestu pa je pripomniti, da hitro zboljšanje valute ni nikakor sreča za eno državo; nasprotno mora imeti hitro zboljšanje valute katastrofalne posledice za narodno gospodarstvo in za domačo trgovino, ker upropašča vse one, ki so primorani drago kupljene predmete in blago, prodajati po nezamerno nizkih cenah. Kakor smo imeli priložnost naglašati že večkrat, je že mnogo doseženo s stabilizacijo (ustaljenjem) valute, ki naj se je polagoma dviga do končnega zboljšanja. Radi tega je iz narodnogospodarskega stališča obsolati vsako umetno dvigavanje valute, katerega mora slediti čim prej reakcija. Radi tega se ne moremo strinjati s tem, da se je nedavno vrglo na naš denarni trg veliko množico deviz, kar je imelo za posledico, da se je na eni strani naša krona za par dni dvignila, a da so na drugi strani močno padli kurzi vodilnih papirjev. Zdar pa krona zopet nazaduje v Curihu, kjer je nenadoma poskočila od 4.05 na 4.65, dočim danes notira le še 4.30. Da se vrnemo na vraščanje, imamo li pričakovati od obetane nam ugodne žetve zboljšanje naše valute v doglednem času, moramo izjaviti, da jako dvomimo o tem. Po poročilih, ki prihajajo iz vseh žitrodajnih držav, je povsod in posebno v Ameriki pričakovati dobro letino. Ako nismo mogli že lanskega leta izvoziti kontingenta žita od 15.000 vagonov, radi nekonkurenčnosti cen, zahtevanih od naših žitnih producentov in trgovcev, je še manj pričakovati, da bomo mogli spraviti v inozemstvo množice žita, ki nam bodo preostajale po zadostitvi domačim potrebam. Dočim se pri nas cene pšenice uporno vrte okolo 900 kron za kvintal ter so se šele v zadnjih dneh začele blížiti ceni 800 K, se poroča, da bo Amerika dovažala pšenico v Evropo za ceno 560 kron za kvintal. Hočeš ali nočeš, se bodo morale cene pšenice tudi pri nas prilagoditi cenam diktiranim od Amerike. Ako se to ne zgodi, ne bo izvoza, ako pa naši producenti in trgovci, in drugače jim ne ostanje, sprejmejo te cene, se bo vrednost izvoza našega žita znižala skoraj za polovico, tako da naša trgovinska bilanca ne postane ugodnejša ter da nam od te strani ne bo pričakovati zboljšanja naše valute. Indirektno bo pa padanje cen žitu vendar ime-

Človek res ne ve, komu bi se bolj čutil: ali taki vsestranstvi moža, ki je po svojem političnem mišljenju Štajercijanec, po delovanju Radićevce, oficijelno pristaš SLS, neoficijelno pa demokrat, ali pa tako temeljitemu preiskavanju naših oblastnikov, ki segajo kar naravnost k najboljše vuri!

Jako ugodno razpoloženje za Radićevce tvori postopanje naših političnih strank, ki pri agitaciji med ljudstvom licitirajo med sabo »in minus«. Ljudstvo je še popolnoma pod uplivom nemškutarske vzgoje, polno sovraštva do Srbov in mrzi vse, kar nam je skupnega v enotni državi. Stranke licitirajo med sabo, katere bo bolje izbrala to razpoloženje politično nerazodno množico v svoji prid in pripravljalo tako podlago za Radićevce, ki žanjejo, kar so drugi sejali.

lo ugodne posledice za naše narodno gospodarstvo in za našo valuto. Znižani izdatki za najvažnejšo življensko potrebo, za kruh, bodo, ako ne takoj, vsaj v doglednem času, imeli za posledico znižanje delavskih mezd in plač in vsled tega znižanje produkcijskih stroškov drugih življenskih potrebščin in industrijskih izdelkov, čemur mora slediti avtomatično zboljšanje valute radi večje kupovne vrednosti našega denarja in znižanje cen blagu uvažanega iz inozemstva. To je edina pravilna pot k zboljšanju našega narodno - gospodarskega stanja in naše valute, a kmet, producent življenskih potrebščin ne bo imel od tega nobene škode. Kolikor manj bo dobil za svoje proizvode, toliko manj bo plačeval za svoje delavce, za prehrano svoje družine, za krmiljenje svoje živine in za vse blago in za vse predmete, ki si jih mora kupovati za svoje razne potrebe.

★

+ Ljubljanski veliki semenj. Ker pravnice, ki jih je sejmiski urad poslal hkrati s sejmiskim redom vsem za udeležbo na velikem semnju v poštve prihajajočim trgovskim, industrijskim in obrtnim krogom, prihajajo v roke pridelatelja ljubljanskega velikega semnja veliko prepočasni, da je rok za podajanje prijavnice, prvotno določen do 31. maja, podaljšal do 10. junija. To podaljšanje pa velja samo za razstav-nike iz Slovenije, dočim morajo založniki iz ostalih delov Jugoslavije doposlati svoje prijavnice slejkoprej do 15. junija t. l., ako reflektirajo na to, da se njihove prijave vpoštevaajo.

Sejmiski red, ki so ga vsi zainteresirani prejeli obenem prijavnico, določa, da se prijave, ki jih prejme sejmiski urad po preteku določenega roka (31. maja), vpoštevajo le po možnosti in da se poleg tega vse cene povišajo za 50%. Ker bi se vsled podaljšanja roka do 10. junija intenzivno pojavili dvomi, ali veljajo gori navedeni pogoji za prijave, dospelje po 31. maju, tudi sedaj, ko se je rok podaljšal, opozarjamo zainteresirane, da se cene zaradi podaljšanja roka ne povišajo in da se bodo prijave, ki jih prejme sejmiski urad do tega dne, 10. junija, popolnoma vpoštevajo. Pač pa se bodo prijave po 10. juniju vpoštevale le po možnosti, in v tem slučaju je sejmiski urad primoran zvišati cene za 50%, kakor to to izrecno naglašajo sejmiski red.

+ Potreba soli v naši državi. V naši državi se potrebuje kuhinjske soli: Srbija 45.800 ton, Hrvatska in Slavonija 27.100 ton, Bosna in Hercegovina 29.300 ton, Vojvodina 13.400 ton, Slovenija 12.700 ton, Dalmacija 6200 ton in Črna gora 2400 ton. Denaturirane soli pa potrebuje naša država samo 50.000 ton.

+ Izvoz vina iz okupiranega ozemlja. Minister financ je odredil, da je uvoz vina iz onih krajev, ki nam pripadajo po rapsalski pogodbi, a niso še od Italijanov evakuirani, prost carine.

+ Novo odkritje premoga. V bližini Gline so naletehi na bogate plasti premoga, čigar kvaliteta je izvrstna. Ako bo premog uporaben za železnico, se bo začelo takol istega izkopavati, dasiravno so prilike v premogovni industriji vrlo neugodne.

+ Trgovina Amerike z Rusijo. »Frankfurter Zeitung« poroča, da se je med Ameriko in sovjetsko republiko vzpostavil poštni promet in da se pomaloma razvija trgovina med obema državama.

+ Kriza v slovaški industriji. Iz Prage nam poročajo, da traja kriza v slovaški industriji še dalje. Tekstilne tovarne so morale odpuštni več delavstva, medtem ko je 6 tovarn za steklo ustavilo obrat. V lesni industriji so se mezde delavstvu za 20% znižale.

Pošljite naročnino!

A. K. Green: Nevestina skrivnost.

(Dalje.)

Toda zdaj ni bila njegova naloga tehtati krivdo in nekrivdo; šlo je za bolnico, za ubogo človeško bitje, ki je potrebovalo njegove nege. Moral je vztrajati pri nji, moral je netiti šibko iskrico življenja z vso ljubeznijo in skrbjo, dokler ne pride minuta razočaranja, ko mu ne bo več treba tajiti svoje nesreče pred ljudmi.

V najoddaljenejšem kotu sobe je prebival nekaj brezkončno dolgih ur. Vedel je, da mora priti kako sporočilo s policije. In res so ga poklicali doli, češ, da želi nekdo govoriti z njim. Bil pa je le gospod Grotorex, ki je prišel vprašati, kako je s hčerjo. Jedva mu je izginil tistov pobot obraz izpred oči. Že so zašumela v predsobi ženska krila, dehteče cvetje se je koničilo v dar, in sočutni glasovi so vpraševali po Genovefinem zdravju. Dočim je njen soprog še vliudno odgovarjal na vse strani, je zdajči začutil nekoga za svojim hrbtom. Ozrl se je in zagledal Gryca. Takoj je odpravil dame in stopil k detektivu.

Ali ste govorili z Molesworthom? je izdaval trudoma.

Gryce je gledal v svoj klobuk, ki ga je držal v roki. Nadzornik je danes zelo zaposlen, je dejal, ne meneč se za Kameronovo vprašanje. Ali bi mogli priti k njemu v pisarno? Rad bi govoril z vami.

Doktor je rekel, da je z veseljem na razpolago; pot mu je bila težka, kakor bi šel na morišče. Misli je, da ga hoče postaviti z Molesworthom oko v oko; toda našel je nadzornika samega.

Čudne reči ste doživeli, odkar sva se videla zadnikrat, je izpregovoril ta, Molesworth, pravite, vam

ni povedal ničesar? Nu, temu se ne čudim. Gotovo ste ga izpraševali o stvarih, ki jih sam ni vedel. Ali je Genovefa Grotorexova dala svoji sestri strup, od katerega je ta umrla, vam on gotovo ni mogel povedati. Pač pa bi bili lahko dobili iz njega nekaj drugega.

Kaj neki? Kameronov glas je vztrepetal, ko je zapazil čudni izraz nadzornikovega obličja.

O tem pozneje, se je glasil odgovor. Vedite predvsem, da smo dobili iz vaših podatkov pri našem zadnjem razgovoru trdno prepričanje, da Genovefa Grotorexova ni kriva smrtnega slučaja, ki se je zgodil v njeni sobi; ona ni bila storilka, marveč žrtev, zakaj žena, ki ste jo poročili —

Premaknil je in pogledal doktorja, ki je vzkliknil baš takrat v veseljem razburjenju:

O tem vas niso prepričali moji dokazi; govorili ste z Molesworthom, in on —

Nadzornik ga je resno prekinil. Molesworth ni izpovedal ničesar novega. Pač pa so dejstva, ki ste jih zadnjič sami navedli, dokazala nedolžnost Genovefe Grotorexove. Toda, je dodal s pogledom, ki je naglo ohladil Kameronovo radost, hkrati so nas privedla do žalostnega spoznanja, ki ga zdaj tudi vam ne morem več prikrivati: da namreč v tisti usodni uri ni umrla namestnica vaše neveste, ampak ona sama. — Žena pa, ki ste jo poročili, in ki leži zdaj pod policijskim nadzorstvom v bolniški postelji, ni imenitna dama, ni fino naobrazena hči gospoda Grotorexa, marveč ognjevit, umna in častihlepna Mildred Farley.

Sedemintrideseto poglavje.

Udarec, ki je visel nad Kameronovo glavo že dolgo, je padel nanj z uničujočo silo. Toda doktor se je kmalu osvestil.

To je zgolj vaša domneva, je rekel z negotovim glasom. Radoveden sem, kako hočete dokazati dejstvo?

Doslej imamo seveda le indicijske dokaze, ki pa so jasni kakor beli dan. Sami ste dejali, na primer, da vaša soproga na ženinovanskem pogotovanju ves čas ni prišla za pero.

Doktor je osupnil; res se ni dalo tajiti, da se je skrbno ogibala sleherne prilike, pokazati svojo pisavo.

Bolehala je za revmatizmom, je rekel, in —

Ker je potrebovala izgovora, da bi preprečila odkritje svoje brezprimernosti goljufije. Razlika med neno pisavo in pisavo dame, za katero se je izdajala, bi jo bila razkrinkala v prvem trenutku. Najmočnejši dokaz za mojo trditev pa ste nam dali z razlogi, s katerimi ste branili svojo soprogo. Gospod Gryce je takrat zapisoval vaše izjave; zato dovolite, da vam jih obnovim v spominu. Nadzornik je vzel s svoje mize papir in nadaljeval: Svoj ugovor zoper sumnjo, da bi utegnili biti Genovefa Grotorexova kriva usodnega dejanja, ste utemeljevali s tem, da se ne bi bila imela kdaj preobleči no Mildredini smrti. Vaše besede so se glasile nekako takole:

NOVO! NOVO!

„MALENKOSTI“

Spisal IVAN ALBRECHT.

Izdala in založila

Zvezna tiskarna v Ljubljani.

Cena 18 K broširani knjižici.

NOVO! NOVO!

»Sleči mrliča in ga preobleči v svoje lasne stvari, kos za je bilo nemogoče v tako kratkem času, tudi ako se ne bi bila obotavljala in trepetala. Že to, da se je mogla s sestirno pomočjo toli naglo preobleči za poroko, je čudno. Ženske potrebujejo vselej mnogo časa za take stvari, in razentega ni bilo opaziti v njeni vnianosti nikake prenaravnice ali zanikarnosti.«

Iz tega, je dopolnil nadzornik, sledi jasno kakor beli dan, da se zamena obleke sploh ni vršila. Nevesta, s katero ste šli pred oltar, je bila tista, ki ste jo videli takoj po svojem prihodu v poročnem nakitu. Ali se vam ne zdi ta razlaga edino pametna?

Kameron mu ni mogel ugovarjati.

Opozoril pa bi vas še na drugo dejstvo, je nadaljeval nadzornik. Snet hočem navesti vaše lastne besede:

»Genovefa pravi, da se je zmotila v svoji prijateljici Klari Footov; noče je niti sprejeti niti govoriti o nji.«

To bi bila s strani gospodične Grotorexove čudna muha, s strani Mildrede Farleyeve pa le umevna previdnost. Laglje se je mogla nadejati, da premoči rednika in rednico, s katerima je družilo Genovefo vseeno manj tesno razmerje, nego zaupno prijateljico in sošolko iz mladih dni, ki je morala poznati vse male skrivnosti njenega srca.

Tudi temu se ni dalo oporekati. In pa dovzetnost za svetske zabave, ki jo je kazala vaša soproga: kako naj si razložimo to lastnost pri dami, ki je bila vajena vsakršnega razkošja in družabnega zmagovalstva? Le poslušajte:

»V Washingtonu je kazala nekaj časa več vneme za veselice in prireditve nego ves čas doslej. Kako bi bila mogla prekipovati od veselosti.« —

ako bi bila Genovefa Grotore-

xova, razočarana v svoji ljubezni in do grla naveličana vsega družabnega trušča in diranja. —

Doktor je zagledal v duhu čarobno pojavo svoje žene, kakršna je bila v tistih prvih dneh svoje mladosti; sreče; in molčal je, vprašujoč se, ali ni vse to zgolj sen, iz katerega se mora kmalu zbuditi? —

Se nekaj izvolite premisliti, je povzel neizprosni uradnik: tiče se doktorja Molesworth in je, vsaj po moji sodbi, zelo pomembno. Na vprašanje, ali ni pokazala radi nega nikake skrbi, ste odgovorili:

»Katera žena ne bi bila v strahu, ako bi se bil zapletel nedolžen človek po njeni krivdi v sumljiv položaj, iz katerega mu ne bi mogla pomoči, ne da bi spravila sebe v nevarnost?«

Za žensko, ki ga je ljubila, bi bila to pač nenaravna hladnost srca; lahko pa jo razumemo pri navadni znanki, kakršna je Mildred Farley.

Toda — se je oglasil Kameron. Dajte mi navesti samo še eno vašo izjavo, ga je ustavil nadzornik:

»Odkar je gospodična Grotorexova moja žena, mi ni dala ne z besedo ne s pogledom najmanjšega poveska za ljubosumnost. Ako tli v nji še iskrica nekdanje strasti, mi je morala ostati nevidna.«

Po vsem tem, gospod doktor, vidite pač sami, kako so vaše izpovedbe zbudile in potrdile našo sumnjo, da je bilo dekle, nad čigar truplom se je vršil mrtvaški ogled, vaša prava nevesta, dočim ni žena, ki nosi zdaj vaše ime, nihče drug nego njena sestra-dvojčica Mildred. O tej vemo iz lastnih zapisov gospodične Grotorexove, da se je pokazala pripravljeno in zmogneno stoniti na njeno mesto. — Ako ste vzlic temu še vedno prepričani, da se motimo mi, nam morda lahko dokažete s kakim zgledom, da ima vaša soproga res tiste talente, s katerimi se je odlikovala gospodična Grotorexova v tukajšnji družbi.

Letne toalete

bluze za dame, listaste obleke za gospode, najfinije blago za modne hlače v zalogi.

S. Potočnik, Šelenburgova ul. 6/1.

Hiša

z električno lučjo in vodovodom hlevom, gospodarskim poslopjem z zelenjadinim in sadnim vrtom vse pri hiši, 5 minut od postaje v mestu Kočevju, se proda takoj. — Naslov v upravi lista.

L. MIKUS
Ljubljana, Kresni trg 15.
priporoča svojo zalogo
deležnikov in solničnikov
ter sprehajalnih palic.
Popravila se izvršujejo
točno in solidno.

Jugoslovanska zadržna zveza v Ljubljani, t.z.z.o.z.
razpisuje mesto

revizorja in organizatorja.

ptrokovno izobraženi prosilci po možnosti z zadržno Srakso naj vpošljejo svoje ponudbe opremljene s prepisi spričeval in navedbo dosedanjega službovanja

do 15. junija 1921

na poštini predal 138 v Ljubljani. — Plača po dogovoru.

Prima angleški Kristal

„Boraks“

vsaka množina se dobi po K 31— franco skladišče. — Naročila na

PROMET

tehn. industr. podjetje d. z. o. z.

Ljubljana, Gradišče 9/1.

UREDNIKA

sprejme

dnevnik „JUGOSLAVIJA“.

Pismene ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja je poslati na upravo pod „Urednik“. Nastop službe in plača po dogovoru.

Samo kratek čas v Ljubljani!

Cirkus „Renlow“

Lattermannov drevored.

Velika otvoritvena **Petek** svečana predstava.

Zvečer ob pol 9. uri. 3. junija Zvečer ob pol 9. uri.

Cene prostora z davkom na zabavo:

Galerijsko stojišče	K 10—
III. prostor	K 14—
II. prostor	K 20—
I. prostor	K 26—
Numerirani zaprti sedež II. vrsta	K 32—
Numerirani zaprti sedež I. vrsta	K 36—
Ložni sedež	K 40—
Predprodaja vstopnic v trafikli „Dolenc“, Prešernova ulica.	

V soboto 2 veliki predstavi ob 4. uri pop. in pol 9. zvečer.

Gospodarska zveza, Ljubljana

Prvovrstno češko letno blago za moške in ženske obleke po izredno nizkih cenah. Perilno blago vseh vrst na zalogi.

Na debelo.

Na drobno.

Naznanilo.

Br. sokolskim društvom naznanjam, da imam v zalogi vse sokolske potrebščine po predpisih Jug. Sokol. Saveza, za člane, članice in ves naračaj: kroje, telovadne obleke, čevlje itd. — Cenik na zahtevo zastoj. Prosim pa br. društva pri vseh naročilih poslati denar naprej.

P. Capuder, Vidovdanska c. 2 (prej Radeckega cesta).

VAFELJNE

najfinejše kakovosti nud.

vsako množino

tvornica keksov, prepečenec in vafeljnov

V. Bizjak & drug

Rogaška Slatina.

KOKSA

2000 vagonov po zelo ugodni

ceni franko Moravska

Ostrava se takoj proda. Vpra-

šanja pod šifro „Koks“ na

upravo lista.

Tračnice

za poljsko železnico, notranja luč 60 cm kupim vsako množino. — Ponudbe pod „Tračnice“ na upravo lista.

PREMOG

prvovrsten, spodnještajerski primeren za industrije in domačo porabo dobavlja na vagone, kosovec, orehovec ali zdrob. po dnevnih cenah, vsako množino. Ponudbe pod „Premog“ na upravo lista.

Koristilo Vam bo,

če se pri vprašanjih in naročilih sklicujete na oglase v „JUGOSLAVIJI“!

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani

Marilin trg 8 Wolfsova ulica 1 — Podružnica v Murski Soboti in Dolnji Lendavi.

obrestuje hranilne vloge in vloge na tekoči račun

Ustanovljen septembra 1919.

Prometa v lanskem letu

nad 128.000.000 kron.

4 1/2 %

čistih brez odbitka rentnega davka.

Neposredno pod državnim nadzorstvom.